

การพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัย
วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย
A DEVELOPMENT OF LEARNING MODULE FOR
CONTEMPORARY MUSIC BAND IN SUKHOTHAI COLLEGE
OF DRAMATIC ARTS

อัศวิน โลหะการก¹ และ ฉานิก หวังพานิช²
Assawin Lohakarok¹ and Chanick Wangphanich²

วันที่ส่งบทความ: 14 เมษายน 2567, วันที่แก้ไขบทความ: 20 พฤษภาคม 2567,
วันที่ตอบรับบทความ: 20 พฤษภาคม 2567

Abstract

The objectives of this research are as follows: (1) to compare the learning outcomes before and after incorporating the learning module for the contemporary music band at Sukhothai College of Dramatic Arts; and (2) to obtain a satisfaction scale for this learning module. The researcher collected data from a sample group consisting of 30 vocational students between years 1-3 at Sukhothai College of Dramatic Arts. These students were members of a contemporary music band (known commonly as contemporary music) at the time of the research. The research tools used in this study included the following: (1) six learning modules for the contemporary music band at Sukhothai College of Dramatic Arts; (2) pre-and post-module evaluations consisting of 30 questionnaires; and (3) a satisfaction evaluation form. The statistics used to

¹ นิสิต หลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Students of the Master of Education program Faculty of Fine Arts Srinakharinwirot University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาดุริยางคศาสตร์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Assistant Professor Dr. Department of Westernmusic Faculty of Fine Arts Srinakharinwirot

University Corresponding author; E-mail address: assawinmusicck@gmail.com

analyze the data in this study included percentage, frequency, mean, standard deviation, and a t-test. The results revealed the following: (1) the pre-module average learning outcome was 17.20, while the post-module average outcome was 27.30. Subjecting both results to a statistical t-test, it was found that the post-module outcome was higher than the pre-module counterpart with a statistical significance of .05; and (2) overall satisfaction value towards the learning module was extremely high. Considering individual aspects, it was found that the students were most satisfied with their respective learning performances. This aspect was rated the highest.

Keyword: DEVELOPMENT LEARNING MODULE CONTEMPORARY MUSIC BAND
SUKHOTHAI COLLEGE OF DRAMATIC ARTS

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย และ 2) เพื่อหาความพึงพอใจของชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ภาคศึกษาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ที่เป็นสมาชิกวงดนตรีร่วมสมัย จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดการสอนและแบบฝึกวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน จำนวน 30 ข้อ และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ T-test ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 17.20 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 27.30 เมื่อทำการทดสอบโดยใช้สถิติทดสอบที (T-test) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. ผลการประเมินความพึงพอใจชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการเรียนของตนเอง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาชุดการสอน วงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

บทนำ

ดนตรีเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง que แสดงถึงความเป็นชาติ สังคมของมนุษย์ย่อมมีการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การที่สังคมมีการติดต่อสัมพันธ์กัน ย่อมทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การผสมผสานทางวัฒนธรรม รวมไปถึงงานดนตรีด้วย ทำให้ดนตรีเกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากยุคหนึ่งสู่อีกยุคหนึ่ง ปัจจุบันดนตรียังมีความสำคัญต่อวัฒนธรรมและสังคม เพราะดนตรีเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเจริญรุ่งเรืองทางด้านวัฒนธรรม มาศสุภา สีสุกอง (2531) Masupha Sisukong (1988) อธิบายว่า ศิลปะดนตรีของไทยเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญแขนงหนึ่งที่ได้ศึกษาสืบต่อกันมาเป็นเวลาอันยาวนาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่องทางวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ทางด้านดนตรี ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะเป็นมรดกอันเกิดจากอัจฉริยภาพของบรรพบุรุษที่ได้สืบทอด จึงเป็นสิ่งที่ตั้งงามแสดงให้ เห็นถึงความ เป็นเอกลักษณ์ที่บรรพบุรุษได้แสดงออกตามความรู้ ความคิด ความเชื่อ ในแต่ละยุคแต่ละสมัยที่ได้รับการสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งการสืบทอดวัฒนธรรมทางดนตรีไม่เหมือนกับการสืบทอดมรดกที่เป็นวัตถุ แต่การสืบทอดทางวัฒนธรรมดนตรีนั้น คนในสังคมต้องยอมรับความจริงในข้อหนึ่งว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มักมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ วัฒนธรรมบางอย่างไม่สามารถปรับให้เข้ากับชีวิตของคนในสังคมได้ ฉะนั้นในการสืบทอดวัฒนธรรมทางดนตรีของชาติใดก็ตามจะรุ่งเรืองเป็นที่นิยมของคนในชาติต่อไปหรือชนชาติอื่นได้ย่อมจะต้องมีการสะสมและสืบทอดกันมาโดยไม่ขาดตอนขาดระยะ พยายามคิดค้นให้มีการพัฒนาจากเดิมอยู่เสมอ และจะต้องเข้ากับของเดิมได้ ทั้งยังต้องส่งเสริมให้เผยแพร่ในหมู่ของชนชาตินั้นเอง และชาติอื่นด้วย

ประเทศไทยจึงเป็นประเทศที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมต่างชาติ หลายเชื้อชาติหลายภาษา ด้วยกัน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ส่วนมากจะเข้ามาติดต่อกับค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าต่างๆ บ้างก็มาเชื่อมสัมพันธ์ไมตรี บางชนชาติก็เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยสิ่งเหล่านี้ทำให้ชาวไทยได้รับอิทธิพลจากอารยธรรมต่างๆอย่างมากมาย ซึ่งอารยธรรมเหล่านี้ ทำให้ดนตรีเข้ามามีบทบาทที่สำคัญในสังคมไทยที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และพิธีกรรมต่าง ๆ ในพระราชพิธีชั้นสูง ตลอดจนถึงพิธีกรรมของชาวบ้าน ซึ่งล้วนแล้วแต่มีดนตรีเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งสิ้น

ตลอดช่วงเวลามากกว่า 20 ปีที่ผ่านมา พัฒนาการทางดนตรีของประเทศไทยได้มีวงดนตรี รวมถึงนักดนตรีที่พยายามนำดนตรีไทยและดนตรีสากลมาบรรเลงร่วมกัน โดยมี 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ 1) การปรับเปลี่ยนระดับเสียงและบันไดเสียงเครื่องดนตรีสากลเข้ามาหาระดับเสียงและบันไดเสียงของดนตรีไทย 2) การปรับเปลี่ยนระดับเสียงและบันไดเสียงของดนตรีไทยเข้ามาหาระดับเสียงและบันไดเสียงของดนตรีสากล ซึ่งแบบหลังเป็นที่นิยมกว่า จึงก่อเกิด

เป็นวงดนตรีที่นิยมเรียกว่า ดนตรีไทยร่วมสมัย (Thai Contemporary Music) ดนตรีไทยร่วมสมัยเป็นแนวดนตรีที่จะทำให้ดนตรีไทย ร่วมสมัยไปกับยุคปัจจุบัน และในอนาคตได้ ทำให้เกิดการต่อยอดทางดนตรีไทยให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคง ยั่งยืน และจากการที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนดนตรีสากล อยู่ในสาขาวิชาดุริยางค์สากล ภาควิชาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ทำให้ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงการสืบสาน สร้างสรรค์งานดนตรีทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล ให้ผสมผสานกันอย่างกลมกลืนออกมาเป็นผลงานสร้างสรรค์ใหม่ๆ เพื่อให้ดนตรีไทยอยู่คู่กับสังคมไทยตราบนานเท่านาน

วงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยเป็นวงดนตรีร่วมสมัยที่ได้รับรางวัลหลายรายการ เช่น รางวัลถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในรายการคีตวัฒนธรรมศิลป์ บรรเลงไทยเพื่อแผ่นดินปีที่ 1 จัดโดยกองทัพบก และรางวัลชนะเลิศถ้วยรางวัลพระราชทานสมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ในการประกวดดนตรีร่วมสมัยศรทอง

จากการที่ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ควบคุมวงดนตรีซิมโฟนีและวงดนตรีร่วมสมัยของวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย อีกทั้งเป็นผู้รับผิดชอบของรายวิชา การรวมวงดนตรี ทำให้ทราบว่าผู้เรียนที่เป็นนักเรียนในสาขาดุริยางค์สากล และผู้เรียนที่เป็นนักเรียนในสาขาดุริยางค์ไทย ยังขาดประสบการณ์การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลร่วมกับเครื่องดนตรีไทย และหลักการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยร่วมกับเครื่องดนตรีสากล ยกตัวอย่างเช่น นักเรียนสาขาดุริยางค์ไทยส่วนใหญ่จะขาดประสบการณ์การบรรเลงเพลงร่วมสมัย และเข้าใจว่าเมื่อห้องเพลงต่อไปเป็นคอร์ด C เสียงที่จะต้องบรรเลงในจังหวะตกจังหวะแรกของห้องเพลงนั้นจะต้องเป็นเสียง โด เท่านั้น นักเรียนสาขาดุริยางค์สากลส่วนใหญ่ยังขาดประสบการณ์ในการใช้คอร์ดแทน คอร์ดแทรก คอร์ดเทนชัน มาใช้กับบทเพลงร่วมสมัยโดยนักเรียนส่วนใหญ่เลือกใช้เพียงคอร์ดในบันไดเสียง ทำให้บทเพลงขาดความน่าสนใจ ปัญหาเหล่านี้ทำให้เกิดข้อจำกัดหลายด้านในการสร้างสรรค์บทเพลงและการฝึกปฏิบัติดนตรีร่วมสมัยของนักเรียนสาขาดุริยางค์สากลและนักเรียนสาขาดุริยางค์ไทย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะแก้ไขปัญหาดังที่กล่าวมา โดยศึกษาและสร้างแบบฝึกพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการเรียนการสอนของนักเรียนสาขาดุริยางค์ไทยและนักเรียนสาขาดุริยางค์สากล ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

2. เพื่อหาความพึงพอใจของชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

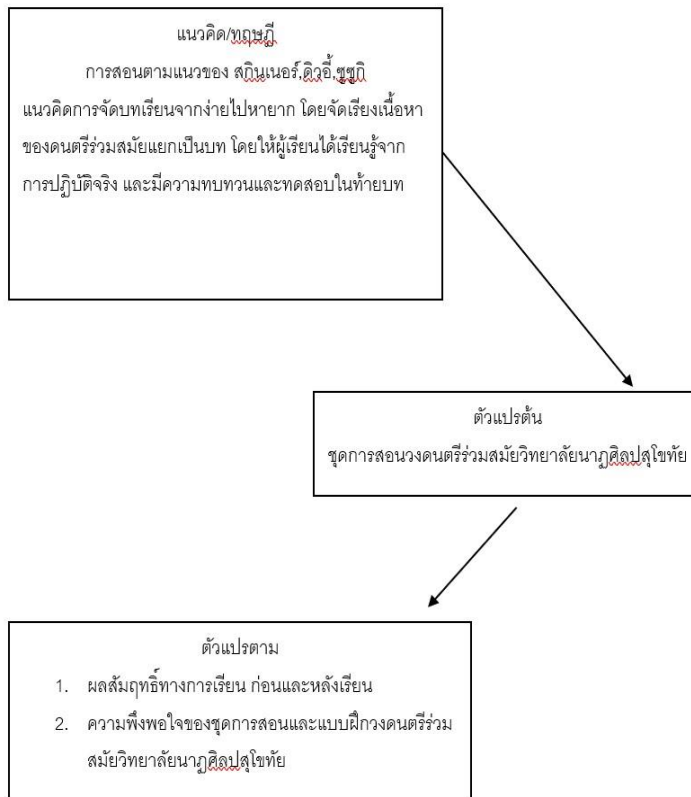
วิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 - 3 ภาควิชาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย จำนวน 110 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 - 3 ภาควิชาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ที่เป็นสมาชิกวงดนตรีร่วมสมัยจำนวน 30 คน โดยวิธีการเฉพาะเจาะจง

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สร้างชุดการสอนและจัดทำสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา รวมถึงผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีร่วมสมัยจำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีสากลจำนวน 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทยจำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และภาษา แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence : IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปในทุกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้

2. แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

3. แบบประเมินความพึงพอใจชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ด้วยสถิติ paired sample t-test

2. วิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินความพึงพอใจชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

มีเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, Bunchom Srisa-ard 2002 หน้า 85-86)

4.51-5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	พึงพอใจมาก
2.51-3.50	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย เป็นการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย มีขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ ทฤษฎีและเนื้อหาดนตรีที่เกี่ยวข้องกับวงดนตรีร่วมสมัย
2. เลือกเรื่องและกำหนดหัวข้อให้ครอบคลุมกับเนื้อหา
3. กำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้
4. สร้างชุดชุดการสอนดนตรีวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การวิจัย
5. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
6. ทดลองใช้ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
7. ปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
8. นำไปทดลองกับกลุ่มทดลอง

ผลการสร้างชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ได้ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ 1 ประวัติความเป็นมาของดนตรีร่วมสมัย และรูปแบบการรวมวงดนตรีร่วมสมัย บทบาทหน้าที่หลักความสำคัญของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทของการปฏิบัติรวมวง

หน่วยการเรียนรู้ 2 ชุดแบบฝึกหัด (exercises) ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นและองค์ประกอบของการบรรเลงวงดนตรีร่วมสมัย

หน่วยการเรียนรู้ 3 โน้ตสากลปฏิบัติแบบร่วมสมัย

เพลง ตันวรเชษฐ์

เพลง สุโขทัยนครแห่งความสุข

เพลง สาวนาสั่งแฟน

หน่วยการเรียนรู้ 4 วิธีการบรรเลงเพลงรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลง ตันวรเชษฐ์

หน่วยการเรียนรู้ 5 วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลง สุโขทัยนครแห่งความสุข

หน่วยการเรียนรู้ 6 วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลง สาวนาสั่งแฟน

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ด้วยคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 คะแนน และแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 30 คะแนน โดยการทดสอบด้วยสถิติ paired sample t-test ดังนี้

การทดสอบ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ก่อน	30	17.20	1.92	-45.590	.000*
หลัง	30	27.30	1.95		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางภาพที่ 1 แสดงผลวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 17.20 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 27.30 เมื่อทำการทดสอบด้วยสถิติ paired sample t-test พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ดังนี้

รายการประเมิน	n=30		ระดับความพึงพอใจ
	\bar{X}	S.D.	
1. เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของนักเรียน	4.67	.48	มากที่สุด
2. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.77	.43	มากที่สุด

3. เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ	4.67	.48	มากที่สุด
4. แบบทดสอบมีความยากง่าย เหมาะสมกับนักเรียน	4.47	.51	มาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและศักยภาพของตนเอง	4.60	.50	มากที่สุด
6. เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เหมาะสม	4.57	.57	มากที่สุด
7. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการเรียนของตนเอง	4.97	.18	มากที่สุด
8. นักเรียนสามารถใช้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน	4.83	.38	มากที่สุด
9. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง	4.80	.41	มากที่สุด
10. นักเรียนเห็นคุณค่าและเกิดความภาคภูมิใจในดนตรี	4.57	.50	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.69	.24	มากที่สุด

ตารางภาพที่ 2 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัย
วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีความความพึงพอใจมากที่สุด คือ ข้อ 7 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการเรียนของตนเอง มีความความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.97$) รองลงมาคือ ข้อ 8 นักเรียนสามารถใช้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน มีความความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) และรายการที่มีความความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ข้อ 4 แบบทดสอบมีความยากง่าย เหมาะสมกับนักเรียน มีความความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ค้นพบจากการสรุปผลนำมาอภิปรายผล 3 ประเด็น ดังนี้

1. จากผลการสร้างชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ได้ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

1) ประวัติความเป็นมาของดนตรีร่วมสมัย และรูปแบบการรวมวงดนตรีร่วมสมัย บทบาทหน้าที่หลักความสำคัญของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทของการปฏิบัติรวมใหญ่

2) ชุดแบบฝึกหัด (exercises) ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นและองค์ประกอบของการบรรเลงวงดนตรีร่วมสมัย

3) โน้ตสากลปฏิบัติแบบร่วมสมัย เพลงต้นวรเชษฐ์ เพลงระบำสุโขทัย และ เพลงสาวนาสั่งแฟน

4) วิธีการบรรเลงเพลงรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงต้นวรเชษฐ์

5) วิธีการบรรเลงแบบรวมดนตรีร่วมสมัย เพลงสุโขทัยนครแห่งความสุข

6) วิธีการบรรเลงแบบรวมดนตรีร่วมสมัย เพลงสาวนาสั่งแฟน

เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาหนังสือ ตำรา บทความ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ได้ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย มาเป็นอย่างดี และได้รับข้อมูลในการการสร้างชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ได้ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ทำให้ได้ชุดการที่มีขอบเขต และประเด็นสำคัญของเนื้อหาครอบคลุมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องขั้นตอนการสร้างชุดการสอนของไชยยศ เรืองสุวรรณ (2534, น.199-200) ที่ได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างชุดการสอนไว้ 10 ขั้นตอนด้วยกัน

1) กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชา หรือบูรณาการเป็นแบบ สหวิทยาการตามที่เหมาะสม

2) กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ ประมาณ เนื้อหาวิชาที่จะให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์ หรือสอนได้หน่วยละครั้ง

3) กำหนดหัวข้อเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตัวเองว่าในการสอนแต่ละหน่วย ควรให้ประสบการณ์อะไรแก่ผู้เรียนบ้าง แล้วกำหนดหัวข้อเรื่องออกเป็นหน่วยการเรียนย่อย ๆ

4) กำหนดหลักการและมโนคติที่กำหนดขึ้น จะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวข้อเรื่องโดยสรุปรวมแนวความคิด สาระ และหลักเกณฑ์ที่สำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทางจัดเนื้อหา มาสอนให้สอดคล้องกัน

5) กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง โดยเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

6) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งจะเป็นแนวทางการเลือกและการผลิตสื่อการสอน “กิจกรรมการเรียนรู้” หมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพ ทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ การเล่นเกม เป็นต้น

7) กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลผู้เรียนให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่า หลังจาการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

8) เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ครูใช้ถือเป็นสื่อการสอน ทั้งสิ้นเมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวข้อแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่องที่เตรียมไว้เพื่อนำไปทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ส่วนมากจะกำหนดเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า 80/80

9) ประสิทธิภาพของชุดการสอน เพื่อประกันว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้น โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเพื่อช่วยให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล

10) การใช้ชุดการสอน เป็นขั้นการนำชุดการสอนไปใช้ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบและปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา

และสอดคล้องกับแนวคิดของกรมวิชาการ (2544) Ministry of Education (2001) ที่ได้อธิบายว่า ธรรมชาติของวิชาดนตรีเป็นการเรียนรู้ที่เข้าถึงความซาบซึ้งในสุนทรีย์ของศิลปะทางดนตรี คือมีลักษณะเป็นเรื่องของสไตล์ศิลป์และศิลปะการแสดงออกทางท่าทางเป็นหลัก ซึ่งมีความเป็นนามธรรมสูงรับรู้ได้จากการฟังและการดูเป็นหลัก ดังนั้นสาระการเรียนรู้วิชาดนตรีและนาฏศิลป์จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องประวัติความเป็นมา องค์ประกอบ หลักและวิธีการปฏิบัติ หลักและวิธีการจัดการแสดง โดยเน้นการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติ การจัดการ การสร้างสรรค์ การมีวิจารณ์ญาณ รวมทั้งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ถูกต้องในการแสดงถึงความรู้สึกที่มีต่อดนตรี เกิดความซาบซึ้ง รู้จักคุณค่าความงาม ความประณีต ความไพเราะ และการสร้างสรรค์อันจะนำไปสู่การมีสุนทรียภาพ ดังนั้นสื่อการเรียนรู้วิชาดนตรีจะต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถนำมาใช้ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีคุณลักษณะตามจุดเน้นดังกล่าว

2. จากผลการวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 17.20 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 27.30 เมื่อทำการทดสอบโดยใช้สถิติทดสอบที (T-test) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเพราะผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ได้ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ด้วยกระบวนการคิดและขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพชุดการสอนได้ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย อย่างเป็นระบบ ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญและผ่านการวิเคราะห์คุณภาพจากนักเรียนกลุ่มทดลอง จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ยังเป็นการพิสูจน์ว่าชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของลัดดา สุขปรีดี (2523) Ladda Sukpreedee (1980) ที่ได้อธิบายว่า ชุดการสอนช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนอย่างเชื่อถือได้ เพราะชุดการสอนผลิตขึ้นด้วยวิธีการเข้าสู่ระบบ โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหลายด้าน เช่น ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชานั้น ๆ นักโสตศึกษา นักจิตวิทยา ครู ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัดผล ผู้เรียน ผู้ปกครอง ร่วมกันผลิตชุดการสอน มีการทดลองให้และปรับปรุงจนแน่ใจว่าได้ผลดีหลายครั้งในสถานที่ที่กำหนดไว้จึงจะนำออกมาใช้ทั่วไป เพื่อให้แน่ใจว่าครูจะได้ชุดการสอนเพื่อใช้ในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของกุมารี สุวรรณสิงห์ (2543) Kumaree Suwanasing (2000) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้นในรายวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด 1 (ศ 029) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยชุดการสอนเรื่องการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้น มีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน ผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของนิภา โสภาสัมฤทธิ์ (2541) Nipa Sopasamrit (1998) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องแบบฝึกทักษะการตีตะเข้เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นต้นปีที่ 1 วิชาเอกจะเข้ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยชุดการสอน มีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของเสวี เย็นเปี่ยม (2531) Sawee Yenpiam (1988) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบผลการเรียนวิชาดนตรีไทยเรื่องการตีฆ้องวงใหญ่โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ พบว่า นักศึกษาครูกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูล มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาครูที่เรียนด้วยวิธีสอนปกติ

3. จากผลการประเมินความพึงพอใจชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ารายการที่มีความความพึงพอใจมากที่สุด คือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการเรียนของตนเอง รองลงมาคือ นักเรียนสามารถใช้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน ด้วยเหตุที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างและพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย เป็นอย่างดี ตามขั้นตอนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว นักเรียนจึงเกิดความสนุกสนานกับการเรียนรู้ และได้รับความรู้จากการใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยอย่างเต็มที่ นักเรียนมีความพึงพอใจกับผลการเรียนของตนเองและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของวาสนา ชาวหา (2525) Wasana Chawha (1982) ที่ได้อธิบายว่า ชุดการสอนนักเรียนสามารถนำไปเรียนที่ใดก็ได้ตามสะดวก ฝึกนักเรียนให้รู้โดยกระทำที่นอกเหนือไปจากสถานการณ์ในชั้นเรียนปกติที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เป็นการสร้างประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างกว้างขวางและเป็นการเน้นกระบวนการเรียนรู้ (Process) มากกว่าเนื้อหา และสอดคล้องกับแนวคิดของวีระ ไทยพานิช (2529) Veera Thaipanich (1986) ที่กล่าวว่าเมื่อนำชุดการสอนมาใช้จะทำให้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ก้าวหน้าไปตามอัตราศักยภาพความสามารถของแต่ละคน เป็นการเรียนที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการวัดผลตนเองบ่อยๆ ทำให้นักเรียนรู้การกระทำของตนเองและเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้น ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริงเป็นการเรียนชนิด Active ไม่ใช่ Passive และผู้เรียนจะสามารถเรียนที่ไหนเมื่อไรก็ได้ ตามความพอใจของผู้เรียนสามารถปรับปรุงการสื่อความหมายระหว่างนักเรียนกับครู

และผลการศึกษาความพึงพอใจยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของเสวี เย็นเปี่ยม (2531) Sawee Yenpiam (1988) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบผลการเรียนวิชาดนตรีไทย เรื่องการตีฆ้องวงใหญ่โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ พบว่า นักศึกษาครูกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลมีเจตคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสภาราสดาร์ (Sbaratta, 1975) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนเพื่อสอนเรียงความแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 แห่งมหาวิทยาลัยบอสตัน ที่เรียนวิชาการศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน มีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนเรียงความ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปรกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ปัญหาอุปสรรคที่น่าจะเกิดขึ้น คือ เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย หากน้อยเกินไปอาจจะทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้อดลง เพราะว่าการเรียนด้วยชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัยนี้เป็นการเรียนที่เน้นการปฏิบัติดนตรีร่วมสมัย ผู้สอนควรจัดเวลาการเรียนรู้ให้เหมาะสม และแนะนำผู้เรียนให้มีการฝึกซ้อมนอกเวลาเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัยในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) หรือ แอปพลิเคชัน (Application) เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีความหลากหลาย และง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- Bunchom Srisa-ard. (2002). *Preliminary Research* (7th Edition). Suweeriyasarn.
- Chaiyot Rueangsuwan. (1991). *Education Technology: Theory and Research*. Odeon Store.
- Kumaree Suwanasing. (2000). *A STUDY OF THE EFFICIENCY OF THE INSTRUCTIONAL PACKAGE FOR TEACHING FUNDAMENTAL KHLUI PERFORMING IN THAI MUSIC COURSE (ARTS 029)* [Master of Arts Thesis Mahidol University]. <http://www.thaithesis.org/detail.php?id=43624>
- Ladda Sukpreedee. (1980). *Instructional technology*. Pickanes Printing Center Co Ltd.
- Masupha Sisukong. (1988). *Development of professional education in Thai music in the Rattanakosin period* [Research report of the Department of Higher Education]. Chulalongkorn University.
- Ministry of Education. (2001). *Basic Education Core Curriculum* (2rd Edition). Express Transport Organization.
- Nipa Sopasamrit. (1998). *Study of the effectiveness of teaching kits About basic Ja-Khay playing skills training for first year students majoring in Ja-Khay, College of Dramatic Arts (Bangkok)* [Master of Education Thesis Srinakharinwirot University] <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/HIKMAH/article/view/121996>

- Sawee Yenpiam. (1988). *Comparing the learning outcomes of the Thai music subject on GONG WONGYAI skills using the module lesson with normal teaching* [Master of Education Thesis]. Srinakharinwirot University.
- Sbaratta, P. A. (1975). *A Flexible Modular System: An Experiment in Teaching Freshmen Comparison*. Dissertation Abstracts International.
- Veera Thaipanich. (1986). *57 teaching methods*. Educational Technology Faculty of Education Kasetsart University
- Wasana Chawha. (1982). *Educational technology*. AKSORN SIAM LTD., PART.